

UTBILDNINGSPLAN

Lärarprogrammet

Fastställd av lärarberedningen 2001-05-15

Reviderad av lärarutbildningsnämnden 2001-09-26

Reviderad av lärarutbildningsnämnden

2002-05-13

Utbildningsplan

Lärarprogrammet 140 . 180/200 poäng
(Study Programme in Education, 140-180/200)

Denna utbildningsplan gäller för studerande antagna höstterminen 2001

LÄRARPROGRAMMET, inriktning mot tidigare år; förskola, fritidshem och grundskola och senare år; grundskola och gymnasium vid Högskolan i Gävle

1 Beslut om inrättande

Högskolestyrelsen beslutade 2001-05-28 om inrättande av förnyad lärarutbildning fr o m höstterminen 2001, protokoll 2001:3.

2 Övergripande uppläggning

Vid Högskolan i Gävle ges lärarutbildning för

- förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidiga år, för vilket krävs minst 140 poäng
- för grundskolans senare år och gymnasieskola, för vilken krävs minst 180 poäng.

Utbildningen omfattar tre integrerade utbildningsområden: ett allmänt utbildningsområde om 60 poäng, ett utbildningsområde med en eller flera inriktningar om minst 40 poäng mot ämne eller ämnesområde och ett utbildningsområde med en specialisering om minst 20 poäng.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i grundskolans senare år krävs en fördjupning om minst 60 poäng och i gymnasieskolan två fördjupningar om minst 60 poäng.

Högskolan i Gävle erbjuder en bredd i utbudet av inriktningar och specialiseringar. Studenternas val möjliggör en individuell profilering.

3 Utbildningens mål

Högskolelagen (1992:1434) anger allmänna mål för högskoleutbildning:

Den grundläggande högskoleutbildningen skall, utöver kunskaper och färdigheter, ge studenterna förmåga till självständig och kritisk bedömning, förmåga att självständigt lösa problem samt förmåga att följa kunskapsutvecklingen, allt inom det område som utbildningen avser. Utbildningen bör också utveckla studenternas förmåga till informationsutbyte på vetenskaplig nivå.

Utöver dessa anges i examensordningen (bilaga till Högskoleförordningen (2001:23) följande mål för blivande lärare:

För att få lärarexamen skall studenten ha de kunskaper och de färdigheter som behövs för att förverkliga förskolans, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer. Studenten skall vidare kunna

- omsätta goda och relevanta kunskaper i ämnen eller ämnesområden så att alla elever lär och utvecklas,
- bedöma och värdera elevers lärande och utveckling samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,
- förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,

- orientera sig om, analysera och ta ställning till allmänmänskliga frågor, ekologiska livsbetingelser och förändringar i omvärlden,
- inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet,
- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet samt delta i ledningen av denna,
- tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat som grund för utveckling i yrkesverksamheten,
- använda informationsteknik i den pedagogiska utvecklingen och inse betydelsen av massmediers roll för denna.

Särskilda mål för lärarutbildningen vid Högskolan i Gävle:

Lärarutbildningen vid Högskolan i Gävle syftar till att ge en god yrkesutbildning för arbete inom skolväsendet i ett samhälle i snabb förändring. Sådana förändringar berör såväl den allmänna samhällsutvecklingen som förskolan, skolan och lärararbetet. Den blivande läraren bör under utbildningstiden öva upp en förmåga till fortlöpande omprövning av tidigare lösningar.

Centralt i lärarutbildningen är att studenterna förvärvar både goda ämneskunskaper samt ett gediget didaktiskt kunnande. Med didaktiskt kunnande menas den analytiska förmågan och de konkreta färdigheter som är förutsättningar för ett gott resultat i lärararbetet. I varierande grad kräver olika former av lärararbete olika didaktiska lösningar. Det är viktigt att lärarstudenterna under utbildningen förbereder sig för att både självständigt och i lärarlagsarbete lösa sådana frågor.

Ett mål för utbildningen vid Högskolan i Gävle är studenternas förmåga att utveckla alternativa strategier för sitt kommande arbete i förskola och skola. Förmågan till kritisk reflektion och prövning av egna och andras undervisnings- och andra arbetsinsatser är härvid central, liksom förmågan att låta ämneskunskaper och didaktiska aspekter samspela, såväl i den egna bildningsprocessen som i det konkreta yrkesutövandet.

Studenterna skall under utbildningstiden erfarva olika arbetsformer. Projekt- och temaorganiserade studier och kurser samt kurser med tvärvetenskapliga perspektiv är exempel på vägar till fördjupad kunskap.

Kursexaminationen skall vara integrerad i utbildningen. Examinationen anordnas fortlöpande och/eller i slutet av en genomgången kurs. Examinationen skall tydligt visa den enskilde studentens prestationer och uppnådda kunskapsnivå. Genom att erfarva flera olika former av examination skall studenten få insikt i hur skilda kunskapsområden kan examineras.

Den förnyade lärarutbildningen innebär en ökad frihet för studenterna i valet av olika inslag av sin utbildning. Samtidigt finns bestämda mål som den blivande läraren måste uppfylla under sina studier. De blivande lärarna måste göra sådana val av kurser och arbetsuppgifter, och genomföra dessa på sådant sätt, att de under utbildningens gång uppfyller utbildningens mål. Förutom den examination som sker i anslutning till särskilda kurser ingår därför i utbildningen vid Högskolan i Gävle en examination av en samlad lärarutbildningsportfölj.¹

¹Denna beskrives i en särskild PM.

4 Utbildningens innehåll

Allmänt utbildningsområde

Kurserna inom allmänt utbildningsområde skall tillsammans utgöra 60 poäng. Av dessa är 10 poäng verksamhetsförlagda. Kurserna skall dels innehålla för läraryrket särskilt centrala och gemensamma kunskapsområden, dels tvärvetenskapliga studier. Kurserna inom allmänt utbildningsområde är så uppbyggda att en tydlig kunskapsutveckling skall ske under utbildningens gång. Kurserna måste läsas i en bestämd ordning, med en successivt höjd kravnivå.

Allmänt utbildningsområde 1–20 poäng inleder utbildningen. För att läsa allmänt utbildningsområde 21–40 poäng fordras att studenterna läst dels allmänt utbildningsområde 1–20, dels minst en inriktning.

Allmänt utbildningsområde 41–60 poäng avslutar studierna. Inom allmänt utbildningsområde 41–60 ingår ett didaktiskt examensarbete om 10 poäng.

Kurser som ges inom allmänt utbildningsområde framgår av en särskild bilaga.

Inriktningar

Studenter som avser att avlägga examen om minst 140 poäng skall välja en inriktning.

Studenter som avser att avlägga examen om minst 180–200 poäng skall välja två inriktningar.

I varje inriktning på 40 poäng ingår verksamhetsförlagda studier om minst 10 poäng. I varje inriktnings högskoleförlagda studier ingår minst 5 poäng ämnesdidaktik.

Inom ramen den förnyade lärarutbildningen kan nya inriktningar vid behov föras in i programstrukturen. Utbudet av inriktningar vid Högskolan i Gävle fastställs årsvis i en bilaga till denna utbildningsplan.

Specialiseringar

Som specialisering kan studenterna i princip välja alla kurser som ges vid Högskolan i Gävle och vid andra lärosäten. Val skall ske av en eller flera specialiseringar om vardera minst 20 poäng. Specialiseringarna kan väljas så att utbildningens inriktning breddas eller fördjupas. För den som tänker sig en examen mot grundskolans senare år måste en specialisering utgöras av en fördjupning inom en inriktning (det vill säga fortsatta studier inom samma ämne/ämnesområde). För den som tänker sig en examen mot gymnasieskolan måste två specialiseringar väljas som fördjupning.

Verksamhetsförlag del

Verksamhetsförlagda studierna genomförs både inom allmänt utbildningsområde (10 p), och inom varje inriktning (10p vardera). Den verksamhetsförlagda delen består dels av fältstudier (40%) och praktiskt lärararbete (60%). Fältstudierna kan utgöras av verksamhetsbesök, observationer, intervjuer etc. Praktiskt lärararbete utgörs av övning i undervisning och annat lärararbete med direkt anknytning till undervisning. I en särskild PM beskrivs mer ingående formerna och organisationen för verksamhetsförlagd del av utbildningen. I övrigt se respektive kursplaner.²

²Högskolans samarbete med partnerskolor regleras av ett särskilt kontrakt.

Examensarbetet

Examensarbetet utförs under Allmänt utbildningsområde 3. Studenten väljer om arbetet skall utföras på B eller C-nivå. Det skall vara möjligt för alla studenter att nå en C-nivå genom de val studenten gör under sin utbildning. Examensarbetet skall ha relevans för lärararbete och utförs antingen i ett ämne med didaktisk inriktning eller i pedagogik med didaktisk inriktning

5. Strukturplan för lärarutbildningen vid Högskolan i Gävle

Följande alternativ till uppläggnings av studiegången finns inom lärarutbildningen vid Gävle.³

Tidigarelärare		
	Höst	Vår
	Allmänt utbildningsområde 1	Inriktning 1
	Inriktning 1	Allmänt utbildningsområde 2
	Specialisering 1	Specialisering 2
	Allmänt utbildningsområde 3	

Tidigarelärare		
	Höst	Vår
	Allmänt utbildningsområde 1	Inriktning 1
	Inriktning 1	Specialisering 1
	Specialisering 2	Allmänt utbildningsområde 2
	Allmänt utbildningsområde 3	

Senarelärare/Gymnasielärare		
	Höst	Vår
	Allmänt utbildningsområde 1	Inriktning 1
	Inriktning 1	Allmänt utbildningsområde 2
	Inriktning 2	Inriktning 2
	Specialisering 1	Specialisering 2
	Allmänt utbildningsområde 3	

Senarelärare/Gymnasielärare		
	Höst	Vår
	Allmänt utbildningsområde 1	Inriktning 1
	Inriktning 1	Allmänt utbildningsområde 2
	Specialisering 1	Inriktning 2
	Inriktning 2	Specialisering 2
	Allmänt utbildningsområde 3	

Senarelärare/Gymnasielärare		
	Höst	Vår
	Allmänt utbildningsområde 1	Inriktning 1
	Inriktning 1	Inriktning 2
	Inriktning 2	Allmänt utbildningsområde 2
	Specialisering 1	Specialisering 2
	Allmänt utbildningsområde 3	

Senarelärare/Gymnasielärare		
	Höst	Vår
	Allmänt utbildningsområde 1	Inriktning 1
	Inriktning 1	Specialisering 1
	Inriktning 2	Inriktning 2
	Specialisering 2	Allmänt utbildningsområde 2

³Gäller när studierna omfattar 140 resp 180 p.

5 Behörighet

Behörigheter för antagning 2001/2002

Dispens från behörighetskrav för förnyade lärarutbildningen lämnas för de ämnen som tillkommit (**fet** stil nedan) vid Högskoleverkets beslut den 20 december 2000 och som gäller från och med antagningen 2001/2002. Dispensen tillämpas enbart vid antagningen hösten 2001. Från 2002 gäller angivna behörighetskrav för samtliga sökanden.

Lärarutbildning inriktning förskola och naturvetenskap/teknik, 140 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.11. + Nk A dvs Sv B/Sv2 B, **En B**, Sh A, **Ma A** och Nk A. Sökande med avgångsbetyg från treåriga yrkestekniska linjer eller från Ba, Du, Et, Fo, Jo, Pr, Sb, Te, Tr och Ve medges dispens från kravet i samhällskunskap.

Lärarutbildning inriktning grundskolans senare år, Ma-No, även distans, 180 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.16 dvs Sv B/Sv2 B, En B, **Sh A**, Ma D, Fy B, Ke B och Bi B.

Lärarutbildning inriktning grundskolans senare år, Sv-Eng/Hi/Re, 180 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.13 dvs Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma B och Hi A

Lärarutbildning inriktning grundskolans tidigare år, Ma-No, även distans, 140 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.15 dvs Sv B/Sv2 B, En B, **Sh A**, Ma D, Hi A, Fy B, Ke A och Bi A.

Lärarutbildning inriktning grundskolans tidigare år, Sv-So, 140 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.12 dvs Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma C, Nk B och Hi A.

Lärarutbildning inriktning gymnasieskolan, Ma-Fy Ma-Bi, 180/200 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.11. + högsta kurs/etapp i aktuella ämnen dvs Sv B/Sv2 B, **En B**, **Sh A** + Ma E/etapp 4 och Fy B alternativt Bi B

Lärarutbildning inriktning gymnasieskolan, Sv-Eng, 180/200 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.11. + högsta kurs/etapp i aktuella ämnen dvs Sv B/Sv2 B, En B, **Sh A**, **Ma A**.

Lärarutbildning inriktning gymnasieskolan, Sv-Hi, 180/200 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.11. + högsta kurs/etapp i aktuella ämnen dvs Sv B/Sv2 B, **En B**, **Sh A**, **Ma A** + Hi B/etapp 2.

Lärarutbildning inriktning gymnasieskolan, Sv-Re, 180/200 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande standardbehörighet G.11. + högsta kurs/etapp i aktuella ämnen dvs Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A + Re B

Lärarutbildning inriktning specialpedagogik mot förskola, grundskolans tidigare och senare år, 140/180 poäng

Förutom grundläggande behörighet krävs kunskaper motsvarande SvB/Sv2 B, En B, Sh A, Ma C, Nk B (alt. Fy A, Ke A, Bi A) och Hi A.

6 Betyg

För kurser som ges efter 2001-09-26 gäller: Betyg sätts enligt en tregradig skala.

För kurser som ges före 2001-09-26 gäller: Institutionen avgör om betyg sätts enligt en tregradig skala eller inte. Se resp. kursplan

Poängtal för fortsatta studier

En student, som inför ett nytt läsår är underkänd på kurser om 15 poäng eller mer, får inte fortsätta på nya kurser förrän vederbörande godkänts på de underkända kurserna.

8 Avrådan

En student kan avrådas från vidare studier på grund av att vederbörande bedöms ha bristande lämplighet för läraryrket. Vid avrådan skall studenten beredas möjlighet att med studievägledaren diskutera alternativa utbildningar.

9 Examen

Lärarexamen
Bachelor/Master of Education

10 Examensbevis

En student som uppfyller fordringarna för examen skall på begäran erhålla examensbevis. Av examensbeviset skall framgå

- uppnått poängtal för examen
- vilka inriktningar och specialiseringar som ingått i utbildningen
- betyg och poängtal för avklarade kurser, datum för betyg
- examensarbetets titel för vilken undervisning eller verksamhet utbildningen är avsedd